

De zwarte weduwe

Columns - 15 december 2017 - Auteur: Carsten Brzeski

Het valt op dat de namen voor de mogelijke Duitse coalities altijd verwijzen naar zonnige en verre landen. De jamaicaoptie of de keniacoalitie. Wijst dat op een verlangen naar 'don't worry be happy?', op een vlucht uit de complexe Duitse realiteit? Waarom is het niet zo zonnig in Berlijn? En waarom gedragen mogelijke coalitiepartners zich alsof ze naar de slachtbank worden gevoerd (SPD) of juichen ze dat ze de dans ontsprongen zijn (FDP)? Dat heeft alles te maken met een ander tropisch fenomeen: de zwarte weduwe.

Bondskanselier Angela Merkel zit al jaren onaantastbaar in haar web. En iedereen die zich dichterbij heeft gewaagd of die noodgedwongen met haar in een politiek partnerschap zat, werd binnengehaald, ingesponnen, leeggezogen en weggegooid. Het kerkhof van gebroken partners is groot. In haar eigen partij, maar ook erbuiten.

De SPD weet er alles van. Die heeft de afgelopen vier jaar het minimumloon en het homohuwelijk voor elkaar gekregen, maar Merkel en de CDU gingen er met de buit vandoor. Uitgekleed door Merkel dwong het gebrek aan profiel de SPD begin dit jaar tot een leiderswissel.

Meer succes leverde die wissel niet op. Ook met haar nieuwe leider Martin Schulz scoorde de SPD in de verkiezingen zwak, vooral ook door het gebrek aan tegenspel van de CDU. En door het te vroege heilandgejubel in de media. Maar ook de vorige partner van Merkel, de FDP, weet er alles van. Die implodeerde na haar recentste regeringsavontuur met Merkel zodanig dat ze uit het parlement gekieperd werd.

De zwarte weduwe zoekt haar slachtoffers niet alleen maar buiten. Ook in haar eigen partij ligt een aanzienlijk kerkhof van ooit veelbelovende en afgeserveerde kroonprinsen. Roland Koch, Günther Oettinger en recenter Karl-Theodor von und zu Guttenberg zijn slechts enkele namen, die ook in het buitenland bekend zijn. Het zeer plotse en onverwachte vertrek van bondspresident Horst Köhler riep vragen op over de verreikende invloed van Merkel. Köhler was naar verluidt niet gedwee genoeg. Hij werd afgewisseld door de handpop Christian Wulff, daarvoor minister-president in Nedersaksen. Een handig manoeuvre om een populaire

leider uit de weg te ruimen.

De angst voor de zwarte weduwe is de reden waarom de regeringsonderhandelingen in Berlijn zo moeilijk verlopen. De jonge FDP-leider Christian Lindner gokt erop dat er ooit een tijd zonder Merkel komt. Zijn tijd. Bij de SPD lijkt Schulz bijna te denken dat zijn tijd al voorbij is voor hij begonnen is. Zijn angst om te regeren is groot. Zo groot dat hij een van Nederland afgekeken model, de 'Kooperationskoalition' of KoKo, voorstelt: een CDU/CSU-regering met gedoogsteun van de SPD. Merkel wil dat niet, ook omdat ze vreest dat de extreemrechtse AfD dan vrijwillig in het parlement meestemt en Merkel ongevraagd aan meerderheden kan helpen.

De zwarte weduwe zit heel eenzaam in haar web, en niemand vliegt er nog in.

Deze column is met toestemming overgenomen uit de Belgische krant [De Tijd](#)

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/24041/de-zwarte-weduwe>